

Informasjonsmøte om synshjelpemidler

Skrevet av lise man, 12.10.2015 - 19:56

NAV, Hjelpemiddelsentralen i Oslo og Akershus, inviterte til informasjonsmøte om synshjelpemidler. Møtet varte drøyt tre timer og ble holdt 17. august i sentralens lokaler. 20 organisasjoner som er særlig aktuelle for brukere av synshjelpemidler var invitert. Bare fem møtte; blant dem ISE, representert ved Otto Prytz og Tormod Prytz. Fire organisasjoner hadde sendt en skriftlig presentasjon av seg selv. ISE var en av dem. Dessuten var det satt av litt tid til muntlig presentasjon.

Noe av det første som skjedde, var at vi fikk beskjed om rømningsveier, dersom det skulle bli nødvendig. Uvanlig og positivt!

Det ble gitt anledning til å ta bilder av hjelpemidlene, til bruk for organisasjonene, dersom de ønsket å skrive om informasjonsmøtet i sine medlemsblad. De som ikke ønsket å bli med på bildene, kunne slippe! Forsamlingen tillot også at Tormod gjorde lydopptak, som er slettet når dette kommer på ISE-lista.

Fra salen ble det pekt på at bakgrunnen for tolkene bør være mørk. Dette blir ordnet til neste informasjonsmøte. Antakelig tapte vi blinde på at mye av materialet også ble presentert visuelt. Seende tenker nå en gang visuelt, og det er vanskelig for de fleste av dem å erstatte bilder med ord. Men vi har opplevd det mye verre andre steder!

Hjelpemiddelsentralen i Oslo og Akershus er landets i særklasse største. Den har 315 ansatte, og neste har ca. 120. Den er også den eneste som har egen gruppe for synshjelpemidler. Den har avtale med ca. 200 freelance-tolker for hørselshemmede og døvblinde.

"Syngruppa" arbeider under "Rådgivning og utredning". Gruppa har delt sitt saksområde i: barn, arbeid, eldre og belysning.

Vi fikk høre om hvordan utprøving og utredning foregår. De har et godt utstyrt klasserom, der barn og voksne får prøve hjelpemidlene, og det holdes kurs for lærere og foresatte. I synsgruppa arbeider nemlig både synspedagoger, optikere og "ikt-folk".

For arbeidstakere og studenter er utprøvingen nokså lik det som gjelder for barn. Det holdes kurs for arbeidsgivere også. Tilrettelegging av arbeidsplasser er et prioritert område.

Eldre er den største målgruppa, med ca. 80% av sakene. Henvisningene kommer oftest fra eldreterapeuter og synskontakter i kommuner eller bydeler, men kan også komme fra øyeleger, optikere og interesseorganisasjoner.

Når det gjelder belysning, kommer henvisningene oftest fra kommunale ergoterapeuter og synskontakter. Mange av dem har vært på kurs hos hjelpemiddelsentralen og har mulighet til å måle lysforholdene hos brukeren før utprøvingen, som skjer hjemme hos brukeren.

Arbeidsområdene kan naturligvis kombineres, og prøving av hjelpemidler kan tilpasses brukerens behov: hjemme, på arbeidsplassen, på vei eller i skogen osv.

Synsgruppa har telefontid mandag, tirsdag, onsdag og torsdag fra kl. 9 til 11. Nummeret er 21.06.97.00.

Vi fikk høre om hvordan man skal søke om synshjelpemidler og sakenes gang gjennom systemet. For å kunne få innvilget hjelpemidler, må man ha fått sin funksjonsevne i dagliglivet vesentlig eller varig nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte. Hjelpemidlene skal være både nødvendige og hensiktsmessige for å bedre funksjonsevnen i dagliglivet. Det samme gjelder arbeidslivet. Det skal

være tiltak som gjør den funksjonshemmede i stand til å skaffe seg og beholde høvelig arbeid.

Vi tar ikke med detaljene. Hjelpemiddelsentralene holder seg til regelverket, som er temmelig strengt. Søknadene skal inn på fastsatte skjemaer, men til nød kan man skrive brev. Første gang man søker, må det foreligge medisinske opplysninger fra øyelege. Dersom det ikke kan skaffes nok opplysninger i løpet av fire uker, blir "saken lukket"! Synsgruppa avgjør ikke søknader. Gruppa driver bare med utredning og rådgivning.

På spørsmål fra Otto ble det opplyst at "brukerpass" nå ikke betyr annet enn at du kan finne fram til riktige skjemaer og fylle dem ut.

Otto stilte også et interessant spørsmål, særlig aktuelt for de som kjøper iphone: "Iphone er et hjelpemiddel som jeg må kjøpe for egne penger. Hjelpemiddelsentralen gir ikke opplæring i å bruke VoiceOver. Men hvis man vil kople en leselist til iphonen, hvem skal jeg få til å ta opplæringen? Og hvem skal henvise til hjelpemiddelsentralen?"

Han fikk til svar at det ikke er rutiner for den typen sak, men at hver sak må vurderes. Synskontakten i kommunen eller bydelen kan henvise til hjelpemiddelsentralen.

Noe heldigere var han da han spurte om hvordan han skulle forholde seg dersom hans hvite stakk f.eks. ble påkjørt og ødelagt av en bil. Kommunen skal dele ut slike hjelpemidler, men stokken må antakelig skaffes fra hjelpemiddelsentralens lager. Utkjøring skjer hver mandag, og dersom stokken ikke finnes på lageret, må den bestilles.

(Og hvor går den blinde i ventetida?)

Saken ble diskutert internt, og mot slutten av dagen fikk vi opplyst at hvit stakk kan sendes direkte fra leverandør til bruker. Dette er en unntaksbestemmelse, som vi takker hjertelig for!

Til slutt ble vi orientert om hvordan utprøving av synshjelpemidler foregår. Hjelpemidlene ble vist på skjerm eller hva det nå var.

Deretter fikk vi omvisning i "prøverom" og i utstillingslokalene. Sistnevnte omfattet alle slags hjelpemidler og fra mange leverandører. Disse lokalene kan besøkes etter avtale.

Vi, og kanskje arrangøren også, var skuffet over den lille oppslutningen fra organisasjonenes side. Men dette var jo det første informasjonsmøtet i sitt slag, og NAV gir seg ikke så lett. Det planlegges flere informasjonsmøter.

Vi ble møtt med velvilje, og vårt inntrykk er at funksjonærene i Hjelpemiddelsentralen i Oslo og Akershus virkelig ønsker å gjøre hverdagen lettere for oss synshemmede. Vi følte at en halv dag er altfor kort tid. Dersom alle 20 organisasjonene hadde kommet, ville vi ikke hatt en sjanse til å komme gjennom programmet. Og var deltakerne spørrelystne, ville en hel dag også ha vært for kort tid.

Vi kunne ha brukt mye mere tid på omvisningen. Vi er jo nysgjerrige, og det er vanskelig å nøye seg med synshjelpemidlene, når man først blir sluppet inn i "Edens hage". Vi fant ikke nye, ukjente synshjelpemidler. Men vi er jo blinde, så her kunne kanskje svaksynte gjort en bedre jobb. Får ISE innbydelsen en gang til, bør vi absolutt ta imot den med takk!

Otto Prytz og Tormod Prytz